

student

nedeljni list beogradskih studenata

POSTOJI POTREBA ZA PSIHOLozIMA

Nastavak diskusije

Zakon o univerzitetima pred Odborom Saveznog veća za prosvetu

Diskusija je počela

U ponedeljak popodne počeo je sa radom Odbor za prosvetu Saveznog veća Narodne skupštine. Na prvoj sednici koja je održana pod predsedništvom druga Veljka Vlahovića utvrđen je sledeći dnevni red: predlog poslovnika Odbora, izveštaj komisije za reformu školstva i Zakon o Univerzitetima.

Posle utvrđivanja dnevnog reda, raspravljano je u načelu i pojedinostima o poslovniku Odbora. Pošto je usvojen poslovnik odbora, sednica je zaključena. Juče u 16 časova Odbor za prosvetu je saslušao izveštaj Dr. Miloša Žanka, predsednika Komisije za reformu nastave. Izveštaj je obuhvatio kompleks pitanja iz naše prosvetne politike. Kada Odbor za prosvetu detaljno pretrese izveštaj komisije i donese određene zaključke, preći će se na treću tačku dnevnog reda. Očekuje se da će u toku ove nedelje potpredsednik Saveznog izvršnog veća drug Rodoljub Čolaković svojim objašnjenjima

Zakona o univerzitetima početi pretres. Doznaje se da će ovih dana članovi odbora dobiti prednacrt Zakona radi proučavanja.

V. MIĆOVIĆ

Danas su отпутовали учесници Балканског фестивала

Jutros su iz Beograda отпутовали чланови фолклора „Бранко Крсмановић“ и чланови студентске репрезентације у кошарци и одбојци. Поред њих на Балканском фестивалу ће од Југословена учествовати и по два вокална и инструментална солиста.

Psihološka grupa ponovo je uvedena na našem Filozofskom fakultetu tek pre nešto više od tri godine, a već se ubraja među, kako se to obično kaže, besperspektivne grupe.

Zašto je onda ova grupa uvedena i da li je zaista bez perspektive onako kako se obično misli?

Danas je opšte poznato da je psihologija nauka koja se izvanredno brzo razvijala u poslednjim decenijama, a naročito u poslednjim godinama, tj. u toku II svetskog rata i posle njega. Poznato je i to da je psihologija našla mnogostruku primenu u praksi. Tačnije rečeno, ona se tako brzo i razvijala upravo zato što je našla primenu u mnogim oblastima ljudske delatnosti (vojaska — specijalno avijacija, privreda, zdravstvena služba, školstvo) za čiji je uspeh društvo veoma živo zainteresovano. Stoga

ne zvuči sasvim skladno kad se kaže da je bez perspektive grupa na kojoj je psihologija osnovni predmet izučavanja.

I kod nas takođe postoje potrebe za stručnim psiholozima. O ni treba ne samo da preuzmu izvođenje proširenog plana i programa psihologije u učiteljskim školama, nego da zauzmu mesta primenjenih psihologa u nizu ustanova koje ili već postoje ili se osnivaju ili je njihovo osnivanje u izgledu. Postoji potreba za psiholozima koji će se baviti profesionalnom orijentacijom, kliničkom, školskom, industrijskom psihologijom. Ove potrebe će ubuduće sigurno rasti. Nije, dakle, reč samo o tome da se jedna nauka neguje na univerzitetu, nego da postoji realna društvena potreba za određenim stručnjacima. A to znači da i kod nas grupa za psihologiju ima perspektive.

Ali od pitanja o perspektivi psihološke grupe treba razlikovati pitanje o perspektivi studenata koji je studiraju. Razume se, ako postoji potreba za stručnjacima psiholozima, da će izvestan broj diplomiranih psihologa moći da se zaposli na stručnom radu. Pitanje je ovde da li ima izgleda da svi diplomirani psiholozi nađu mesta na stručnom poslu. Drugim rečima, da li će potrebe za psiholozima rasti onom brzinom sa kojom će završavati studije skoro 150 studena-

ta koji na ovoj grupi sada studiraju kao i novi studenti ako u istoj srazmeri budu dolazili na ovu grupu.

Na ovo pitanje, međutim, teško da bi se smelo odgovoriti pozitivno. Ostaje onda da se budućim studentima savetuje da se u daleko manjem broju nego dosada upisuju na ovu grupu. Ali šta ćemo ako se razne vrste psiholoških službi razviju brže nego što mi možemo da predvidimo. Onda će potreba za stručnim psiholozima ostati nezadovoljena, a usled toga će društvo gubiti.

Da li ima izlaza iz ovog začaranog kruga? Po mome mišljenju izlaz je sasvim jednostavan. Treba prosto napustiti dosadašnji kruti sistem studija i predvideti više varijanata psihološke grupe koje bi svršenim studentima pružile više mogućnosti za izbor u skladu sa njihovim interesom i postojećim potrebama. Pored jedne čisto psihološke varijante sa intenzivnim studijom psihologije treba uvesti i varijante koje bi bile više podešene potrebama (Nastavak na trećoj strani)

ДУЖНОСТИ

Teške vremenske непогоде онемогућиле су екипе Завода за трансфузију крви да са терена добију потребне количине крви за снабдевање болница. Због тога се Градски одбор Црвеног крста обраћа свим члановима Црвеног крста и грађанима нашега града да се пријаве за добровољне даваоце крви, како би на тај начин могли помоћи да се спасу многи животи болесника којима је крв неопходна.

Само у граду дневно се троши око 25 литара крви, за шта је потребно сто добровољних давалаца свакога дана и то не рачунајући потребу стварања резерве крви.

Досада су се само студенти медицине, заједно са својим професорима, групно јавили Заводу за трансфузију и дали крв. Остали факултети то нису учинили.

За добровољно давање крви може се јавити организацији Црвеног крста или Заводу за трансфузију крви у Београду, Светосавска бр. 36.

Prvi put na aziskom tlu

Održana je četvrta konferencija KOSEK-a

Na Međunarodnoj konferenciji u Istanbulu prisustvovali su u svojstvu delegata, predstavnici 35 zemalja, a u svojstvu posmatrača studentski predstavnici 14 zemalja. Više, dakle, nego na ranijim konferencijama što je, svakako, veoma pozitivno. Po prvi put bile su predstavljene nacionalne unije iz Egipta, Libana, Indije, Grčke, Zlatne Obale i Dakra.

Interesantno je da se „odnos snaga“, barem što se tiče broja učesnika po kontinentima, promjenio u korist vanevropskih zemalja, što nije ostalo bez uticaja na čitav tok konferencije.

Informbirovski blok nije bio zvanično predstavljen, ali je zato delegat MSS-a imao dosta posla oko ubeđivanja nekih delegacija da prisustvuju sastanku Izvršnog komiteta MSS-a, koji je poslije konferencije održan u Beču. Inače predstavnik MSS-a bio je veoma pristupačan i prijatan sa svima. Čak se i prema nama blagonaklono odnosio i jednom prilikom izjavio da bi trebalo zabo-

raviti šta je bilo među nama i gledati unapred. Imao je samo jednu nezgodu, nije imao sa sobom nikakvo punomoćje. Doduše to je bila obična formalnost koja je otklonjena po prijemu telegrama iz Praga, koji je došao naknadno. To je bilo dovoljno da se napravi šala: dobio je status posmatrača kad je već отпутоваo.

Za vreme rada konferencije

Prisustvo ovog posmatrača iz Praga je svakako simptomatično, jer MSS ranije nije hteo ni da ide za ovakve konferencije. Ova promjena svakako predstavlja priznanje svojih slabosti, a i pokušaj prema novoj taktici, da se nađu dodične točke sa studentskim organizacijama zapadnih zemalja.

Prema ranije predloženom dnevnom redu konferencija je trebalo da raspravlja o programu aktivnosti i principima saradnje. Bilo je predviđeno da najpre zasjeda programska komisija da bi konferencija sa više ozbiljnosti nego ranije diskutovala o praktičnim mogućnostima saradnje kao što je izjavio predstavnik KOSEK-a na sastanku predsedništva konferencije. Mi smo međutim smatrali da je logičnije da načelno prodiskutujemo o principima saradnje, da utvrdimo sadašnje odnose među studentskim unijama i ono što

je do sada postignuto u međusobnoj saradnji, a onda da predemo na dalji program. Isto tako zahtjevali smo da se principi saradnje diskutuju ne u komisiji, kao što je bilo predviđeno, već na plenarnoj sednici. Ovi prijedlozi bili su prihvaćeni. Izgledalo je da će sve biti dobro i da neće biti teško naći zajednička gledišta po svim bitnim pitanjima.

Međutim, situacija se razvijala drugačije. Delegati Engleske, Škotske, Švedske, Danske, Kanade i nekih drugih zemalja, oponašajući državnike svojih zemalja, sa konferencije Ujedinjenih nacija, nastojali su da proceduralnim pitanjima, stvaranjem posebnih komisija i podkomiteta izbegnu javnu i otvorenu diskusiju o tzv. za njih »delikatnim pitanjima«, ustvari o političkim i ekonomskim problemima stu-

(Nastavak na drugoj strani)

ПОМЕРАЊЕ НЕСТРУЧНОГ КАДРА У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Многи студенти који данас студирају на наставничким факултетима Београдског универзитета, нарочито на неким групама тих факултета, постављају себи питање, да ли ће добити запослење у својој струци после завршетка студија. Међу многима је завладала забринутост, шта ће да раде онда, кад добију диплому академски образованог човека. Ако се упустимо у мало детаљније анализирање овога проблема, доћи ће мо до недвосмисленог закључка да такој бојазни нема места за већину група наставничких факултета. Ако бар приближно познајемо стање у нашим средњим и средњим стручним школама, стручност људи који предају поједине предмете од математике

до пртања, нужно се намеће овакав закључак. То се уосталом види из следећих података. Иако НР Србија у погледу стручности наставника стоји прилично добро, ипак пружа велике могућности за послења. У школској 1952/53 години у средњим школама било је 60% професора са факултетском спремом, око 18% наставника са ВПШ, а што значи да око 22% наставника у нашим средњим школама немају стручне квалификације. Ситуација је још повољнија за запослење (иначе тежа), ако се посматра проблем кроз стручну заступљеност појединих предмета. Да је ово тачно говори чињеница да у прошлој школској години у 150 осмогодишњих шко-

(Наставак на трећој страни)

- има ли besperspektivnih grupa
 - IV konferencija kosek-a
 - slučajno u istočnoj nemačkoj
 - hemingvej: imati i nemati
 - poezija i smrt lirike
 - anketa studenata početkom letnjeg semestra
 - vudrof pobeđuje duceovog asa
 - iz akademskog plivačkog kiuba
- U OVOM BROJU

Malan protiv studenata crnaca

Jedna grupa studenata iz Amsterdama uputila je otvoreno pismo ministru prosvete Južnoafričke unije protestujući protiv namera vlade da zavede rasnu segregaciju na univerzitetima u Keptaunu i Vajt-votersredu. Pošto predsednik Malan često ima običaj da se poziva na kulturne veze između Južnoafričke unije i Holandije, studenti iz Amsterdama jasno ističu da u Holandiji crnci uživaju na univerzitetima ista prava kao i njihove bele kolege.

(Propria cures, Amsterdam)

Poslednja akcija Malanove vlade kojom se uvode vanredno visoki poreski troškovi na univerzitetima i pored toga što pogada manji broj studenata belaca, koji ne potiču iz bogatijih porodica, direktno je usmerena protiv crnaca studenata. Svi oni koji ne budu mogli udovoljiti poreskim vlastima, biće otkinjeni sa univerziteta, a to će pogoditi skoro sve crnce studente, koji mahom potiču iz siromašnih porodica ne sposobnih da zadovolje finansijske uslove studija.

Demonstracije studenata u Madridu

Koncem januara u Madridu je došlo do oštrog sukoba između policije i studenata koji su potrajali nekoliko dana. Studenti su demonstrirali za priključenje Gibraltara Španiji i tom prilikom je ranjeno nekoliko lica. Zbog toga je idućih dana revolt studenata bio uperen protiv policije i falange. Grupni demonstranata je čak pošao za rukom da se probije u radio stanicu i da prekine izvođenje programa za pola sata. Tom prilikom spaljen je veći broj primeraka organa »Falange arriba».

(»Student mirror», Berlin)

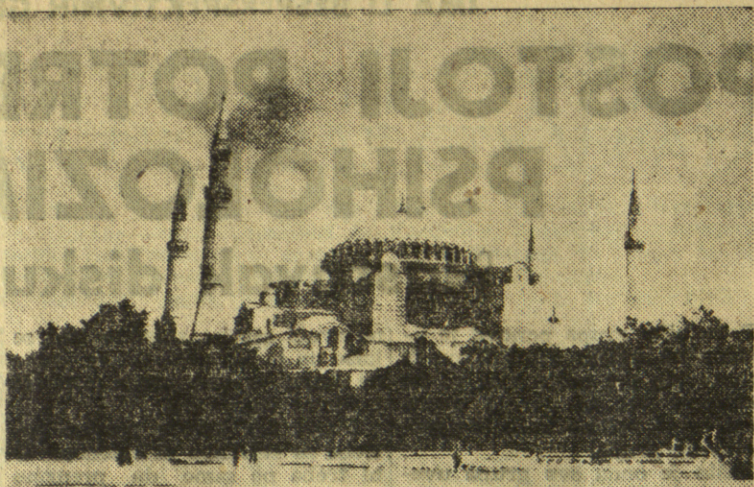
Demonstracije studenata u Madridu nikako ne mogu da se odvoje od provokativne kampanje frankističke vlade koja je u poslednja tri meseca osećajući potporu States departmenta počela otvoreno da pruža ruku prema najvažnijoj engleskoj strateškoj tački na Sredozemlju. Pored toga, Franko pokušava da odvoji španski Maroko od francuskog protektorata poričući legalnost sultanu Maroka, od nedavno Marokeš-paši.

Očigledno je da su se antibranske demonstracije studenata falangistima učinile opasne, premda su ih oni izazvali, pa su preduzeli energičnu akciju da ih spreče. U tome su naišli na oštar otpor demokratski nastrojenih studenata koji su ove demonstracije iskoristili za izražavanje svog antifrankističkog stava. Ta da je došlo do otvorenog obračuna sa Falangom, spaljivanja fašističkih publikacija i napada na radio stanicu.

Na najvećem američkom univerzitetu studira svega 39.000 studenata

Prema izveštaju Državnog sekretarijata za prosvetu u SAD, studira na univerzitetima i koleđima 1.432.474 studenata i 818.227 studentkinja, dakle ukupno 2.250.701. Na Univerzitetu u Njujorku studira 38.919 studenata, koji je ujedno i najveći Univerzitet u SAD.

(The Osien Student, San Francisco).

Aja Sofija (Istanbul)

(Nastavak sa prve strane)

denata u celini i posebno nerazvijenih zemalja.

Navedeni blok je uspeo da formiranjem jedne podkomisije ograniči diskusiju o navedenim problemima. Ipak to ne znači da se prešlo preko njih i konferencija je za razliku od ranijih, možda, previše uopštenih deklaracija o pravima na obrazovanje, akademske slobode i slično, zahtijevala mnogo određenije poštovanje i odbranu tih prava u zemljama gde su ona dovedena u pitanje. Ovo naročito podvlači rezolucija o osudi rasne diskriminacije u Južnoj Africi, od-

luka o formiranju posebnog stalnog komiteta koji treba da registruje i preuzme izvesne korake za zaštitu studentskih prava u nerazvijenim zemljama. Značajna je i urugvajaska rezolucija o učešću studenata u upravljanju univerzitetima.

Programska komisija izradila je nekoliko rezolucija o praktičnoj delatnosti koje je konferencija, uz manje korekture, većinom prihvatila. U njima se govori o potrebi ekonomske i studentske pomoći studentima, o studentskim putovanjima i razmenama, o stipendijama, povlasticama za odmor, organizovanju

PRVI PUT NA AZISKOM TLU

ODRŽANA JE IV KONFERENCIJA KOSEK-A

stručne prakse i sportske aktivnosti. Posebno je bilo govora o potrebi širenja informacija o položaju studenata, o daljem izlaženju biltena studentskih unija, o međunarodnim i regionalnim konferencijama za štampu itd.

Veoma je značajno što je konferencija posvetila mnogo pažnje praktičnim problemima i mogućnostima saradnje, jer je to bez sumnje najbolji put ostvarivanja međusobnog razumevanja i prijateljstva među studentima. Naša delegacija je aktivno učestvovala u radu programске komisije i dala nekoliko korisnih predloga od kojih je najznačajniji »Program kulturne aktivnosti». Ovaj program predviđa širu razmenu mladih kulturnih radnika, grupa, organizovanje međunarodnih i regionalnih kulturnih festivala i raznih drugih oblika kulturne aktivnosti.

Od strane naše delegacije kao i studentskih unija Afrike, Azije i Južne Amerike (naročito In-

dije, Zlatne Obale, Libana, Dackra, Urugvaja, Paragvaja i Argentine) ukazano je na izvesne pokušaje monopolizma od strane zapadnih studentskih unija koji su došli do izražaja u radu i funkcionisanju koordinacionog sekretarijata, prilikom sastavljanja studentske delegacije za Afriku, oko finansiranja konferencije itd. Kritika tih postupaka pomogla je da se na konferenciji više istakne ravnopravnost i uzajamna odgovornost svih studentskih unija kao jedini uslov svake saradnje.

Ako bi ukratko hteli da istaknemo pozitivne rezultate ove konferencije onda bi po mom mišljenju trebalo uočiti sledeće:

1) Veće učešće studentskih unija nego ranije, što pokazuje da je Međunarodna studentska konferencija postala stalni oblik saradnje koji iz godine u godinu okuplja sve veći broj studentskih organizacija.

2) Isticanje svih važnijih studentskih problema, pogotovu onih koji se tiču položaja i prava studenata nerazvijenim zemljama.

3) Nije zanemarena praktična delatnost koja postaje sve redovnija i raznovrsnija.

4) Kontrolni savjet kao organ konferencije, biran je na predstavničkoj osnovi, uglavnom po geografskom principu (sledeće zemlje su članice ovog Saveza: Kanada, Italija, Kosta Rika, Engleska, Zlatna Obala, Liban, Meksiko, Norveška i Filipini) dok su ranije u njemu prevladavale evropske organizacije.

Na koncu treba istaći da preporuke konferencije u celini predstavljaju sigurnu osnovu saradnje za dalji period, iako ostaje još mnogo da suradnja preko KOSEK-a, kako se to popularno kaže, dobije širinu i puniji sadržaj. Ne treba zaboraviti da izvesne studentske unije na zapadu nisu napustile ideju »gospodstva» u studentskom svijetu i ne vode računa da samo puna ravnopravnost i aktivan stav po svim važnim problemima studenata mogu okupiti najveći broj studentskih unija na zajedničkom poslu.

N.

Jakša BUČEVIĆ

ANONIMNI SUSRET

Vraćajući se sa konferencije KOSEK-a, iz Istambula i posete nekim evropskim zemljama, posetili su Jugoslaviju i dva studentska rukovodioca iz Argentine i Paragvaja.

Susret sa njima bio je interesantan iz više razloga. Oni su predstavnici studentskih organizacija koje nisu kao većina drugih (na Zapadu) apolitične. Njihove organizacije imaju svoj politički program u kome se na prvom mestu nalaze demokratizacija i reforma univerziteta. Oni su svesni činjenice da je to moguće postići jedino promenom društvenog poretka u njihovim zemljama. Razumljivo je da su pod takvim uslovima to borbene organizacije, te dok je ova u Paragvaju (Studentska federacija Paragvaja) legalna, dotle je ona u Argentini ilegalna i u stalnoj borbi protiv vlasti i vladine peronističke studentske organizacije, od koje ustvari postoji samo rukovodstvo.

Da bi pribavili autoritet svojoj studentskoj organizaciji, peronističke vlasti su pre dve godine na malo neuobičajen način pokušale da organizuju svetski studentski kongres u Argentini. Kulturni atašei argentinskih ambasada iz priličnog broja zemalja pozvali su studente i nekog studentskog rukovodioca da posete novo izgrađeni studentski grad u Rio. Kada su tamo stigli — sakupili su ih i taj skup proglasili za svetski studentski kongres. Protesti iznenađenih studenata nisu pomagali. Predstavnici studentske federacije Argentine (ilegalne) uspeji su da se probiju do dobro čuvanih »delegata» i da sakupe njihove izjave o tome da su oni na najbezopasniji način bili prevareni.

Sada se drugi kongres te vrste sprema u Kairu.

Naše kolege iz Argentine i Paragvaja, koje su na istambulske konferenciji zastupali mnoge stavove slične našim, intere-

sovali su se za mnoga pitanja u Jugoslaviji. Ovo tim pre što su oni po svojim ubeđenjima socijalisti. Obišli su Univerzitet, Studentsku polikliniku, Studentski grad, Železnik, razgovarali sa lekarima (obadva studiraju medicinu), sa omladinskim i studentskim rukovodiocima.

Ne malo puta ponovili su nam da su oduševljeni onim što su ovdje videli: U njihovim zemljama se ne zna mnogo o Jugoslaviji. Zvanična štampa nije nam naklonjena, a od ilegalne najjača je kominformovska (opoziciona, legalna ne postoji).

Posle onoga što je gore rečeno izlišno je objašnjenje, zašto nismo naveli njihova imena.

Koristan je bio i za nas i za njih taj susret, i ako se prema postojećem predlogu sledeća konferencija KOSEK-a održi u Meksiku, moći ćemo još više da učvrstimo prijateljske veze sa studentima Latinske Amerike.

N.

Пише
СИМА БЕГОВИЋ

Случајно у Источној Немачкој

Два дана пред четворну конференцију, после обилног ручка у источноберлинском ресторату „Лукулус“, пошлци смо да се вратимо у западни сектор града. Као и обично на станици Фридрих штрассе сели смо на штрассбан. Али била је субота. А тада — то нисмо знали — око 2 сата после подне један директан воз који се не зауставља на станицама Западног Берлина иде право за Источну Немачку. И ми смо беспомоћно гледали како пролази станицу за станицом у западном сектору града, а воз без прекида јури даље. Изишли смо на првој станици на којој је воз застао. Гривушце — писало је на табли. Чим смо изишли око нас су се нашла два-три фолкс полицајца, Тражили су „аусваје“. Могли смо да покажемо наше пасоше, помоћу којих смо се истина могли кретати у совјетском сектору Берлина, али визу за Источну Не-

мачку или било какву другу сличну „пропуску“ нисмо имали.

Фолкс полицајци пред овом чињеницом као да ништа више нису могли да учине ни да одлуче. И позвали су совјетске војнике, а ови су нас спровели у једну малу бараку на станици, где нас је старији сержант Гривушкин испитао „што се згодило“. Био је то ведар, крупан младић, рекао бих и симпатичан, ји је одмах схватио о чему се ради. Али ни он није могао да одлучи. Зато смо морали чекати на прилично дуготрајан телефонски разговор преко једног прастарог апарата. Сержант је жустро окретао ручицу телефона и дозивао.

— Ало луна, ало луна. Гривушка, Гривушка!

— Здјес старији сержант Гривушкин.

— Ало луна! Ви слушајете.

— Здјес пријехали шест Југославца.

Пет исправили смо га... и један Швајцарац. И тако је текао овај дуготрајни разговор који се неколико пута обнављао јер је после капетана било потребно стати и мајора, а можда и неког другог. Поента у разговору је била: „Шта ћемо радити са њима“, тојест са тих шест Југославца како су се пребројали.

Није било сасвим пријатно чекати одговор. Истина у совјетској зони, изван Берлина, нашли смо се случајно без икакве намере и кривице али то је била Источна Немачка а ми Југословени и само са југословенским пасошима. На прагу је била берлинска конференција, оно време када су се мере предострожности — да их тако назовемо изузетно ублажиле.

Док је разговор текао упао је у бараку и један официр фолкс полиције, погледао нас је злурадо и запито: „Да се нисте нешто уплашили“. Имао сам утисак као када се у

доба окупације преда мном налази неки саркастични Недићев официр. Међутим, овај старешина фолкс полиције испуо је смешан јер је Гривушкин био другог мишљења. Можда и по природи добар, али вероватно је да је већ имао директиве за блажи курс и поступак у данима конференције.

— Они неправилно пријехали. Нехотјели.

Најзад после дугог чекања ушао је и совјетски мајор. Прво је разговарао са сержантом као и да не икакве намере и кривице али то је била Источна Немачка а ми Југословени и само са југословенским пасошима. На прагу је била берлинска конференција, оно време када су се мере предострожности — да их тако назовемо изузетно ублажиле.

Ко зна по који пут испричали смо случајну погрешку са возом. Онда је и мајор исто тако изненада постао блажи. Понудио смо га цигаретима, за узврат понудио је лоше црне цигарете и рекао поносно: „Ето руске“. Ипак још нисмо могли изићи, јер је и овај официр морао вероватно још са неким да се поса-

ветује. Најзад је Гривушкин — чинило ми се да је због тога био задовољан — могао да нас отпусти на следећи воз, који иде назад у Западни Берлин.

— На перону су стајали, можда случајно, три совјетска официра. Успут смо чули како је један од њих тихо рекао: „Чудно да сви разумеју руски“. Да ли је то била сумња?

Воз је кренуо и овога пута заустављао се на свакој станици у Западној Берлину. Тек тада нам је постајало све јасније да овај случајни „излет“ није био баш сасвим наиван. Све би могло испасти и другачије да се то није десило уочи берлинске конференције, да министри већ нису били стигли на Темплхоф и да се због стварања утисака о слободи и демократији у Иочној Немачкој нису већ биле предузеле изузетне мере ублажавања и попустљивости.

POSTOJI POTREBA ZA PSIHOLozIMA

(Nastavak sa prve strane)

ma srednje škole. Ove varijante treba tako podesiti da ne idu na užtrb osnovne struke. A to je moguće.

Uzmimo, primera radi, naizgled dosta čudnu kombinaciju psihologije i matematike. Svako će pomisliti da je vreme utrošeno na savlađivanje matematike čista šteta za studenta psihologije. A ustvari nije tako. Znanje matematike će studentu psihologije ne samo olakšati savlađiva-

nje složene statističke tehnike kojom danas mora da vlada svaki psiholog, nego se za specijalnu statističku proceduru poznatu pod nazivom faktorske analize viša matematika iavlja kao nužna osnova. Psiholog matematičar morao bi u toku studija da uloži dosta truda, ali bi bio u povoljnom položaju, jer bi mogao da bira — prema svome interesu ili prema mogućnostima za zaposlenje — hoće li da ide u školu i da predaje matematiku ili će se odati onoj grupi primenjene psihologije u kojoj će mu se napor uložen u savlađivanje matematike višestruko isplatiti.

Jedna od izvanredno pogodnih kombinacija, bila bi kombinacija psihologije i zoologije, itd. Da ne navodimo druge moguće kombinacije, već da u vezi sa ovakvim psiholozima nastavnicima drugih predmeta kažemo nešto o uvođenju školske psihološke službe. Naime, postoji dosta problema i kod nas u školi na čijem bi rešavanju mogao da radi nastavnik sa ozbiljnim psihološkim obrazovanjem. Kod nas se već uveliko govori o postavljanju školskih psihologa. Bojim se samo da bismo imali dosta posla da uverimo lokalne prosvetne vlasti i direktore škola da će im

školski psiholozi biti od koristi. Osim toga morali bi da u škole šaljemo tek svršene psihologe, bez dovoljno školskog iskustva, bez dovoljno školskog iskustva u primenjenoj psihologiji. Nije sigurno da bi se oni odmah i lako snašli na novoj i odgovornoj dužnosti školskog psihologa. Preko psihologa koji bi odlazili u škole prvobitno kao nastavnici pojedinih školskih predmeta, matematike, zoologije i drugih, uvođenje psihološke službe u škole išlo bi lakše i sa više uspeha.

Treba, dakle, praviti elastičnije nastavne planove koji će studentima davati više mogućnosti za izbor, planove koji će istovremeno voditi brigu i o solidnom, stručnom i naučnom obrazovanju studenata i o potrebama društve njih ustanova. Predlog plana koji je nedavno izradila Katedra za psihologiju, a o kome ovde ne možemo konkretnije govoriti, u najvećoj meri zadovoljava ovaj zahtev. Ako bude usvojen neće, po mom mišljenju, biti razloga za strah da svršeni studenti psihologije neće imati perspektivne — će Univerzitet doći u opasnost da mu društvo upućuje prekor što ne stvara dovoljno stručnih psihologa.

Miloš JOVIČIĆ
asist. psihol.

Jedini izlaz: radikalno rešenje

Inicijativa Redakcije „Studenta“ da otpočne diskusiju o veoma važnom problemu, tzv. besperspektivnih grupa na Filozofskom fakultetu, svakako će doprineti da se ovo pitanje što pre skinе sa dnevnoga reda.

Nažalost, diskusije su vođene uglavnom po hodničima i seminarima, često bez potpore nastavnika, tako da se stiče utisak da katedre nisu ni bile zainteresovane za ovaj problem.

Sada na grupi istorije umetnosti studira preko 350 studenata.

U današnjoj situaciji potreba za stručnjacima takve vrste veoma je mala, tako da se ni najmanji procenat diplomiranih ne može da zaposli (a radi se o generacijama gde je studiralo svega 10—20 studenata, međutim sa da pristizu godine sa 80 i više studenata).

Ovde ćemo pokušati da iznesemo dve sugestije, vrlo radikalne u osnovi, za čije sprovođenje nije dovoljna samo saglasnost, već korenita izmena i u srednjoškolskoj nastavi i u planu i programu grupe Istorije umetnosti.

Prvi predlog: ukinuti grupu Istorije umetnosti s tim da se studentima od I do IV semestra omogući prelaz na druge grupe i fakultete, a studenti od V—VIII

semestra da izaberu ili prelaz ili diplomiranje na grupi koja bi u tom slučaju postojala još dve godine.

Drugi predlog: uvesti u sedmom i osmom razredu srednje škole predmet »Istorija kulture i umetnosti« koji bi obuhvatio sve tekovine kulture i umetnosti, sem književnosti. Ovo bi naravno zahtevalo prilično pomerenje u već preopterećenim nastavnim planovima gimnazija u kojima po opštem mišljenju, ima više metodskih jedinica o tvrdokrilcima, nego o Šekspiru.

Interesantno je da i sadašnje generacije, naročito u unutrašnjosti, preko svoje štampe, traže da se ovaj odnos humanističkih nauka prema nekim egzaktним pomeri više u korist opšte kulture.

Gledano u okviru problema za podelu gimnazije posle petog razreda na realne i klasične (odnosno sa pretežno humanističkim predmetima) ovaj predlog mogao bi poslužiti bar za diskusiju.

V. F.

Померање нестручног кадра на средњим школама

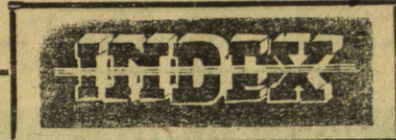
(Наставак са прве стране)

ла није било ниједног стручњака ни за један стручан предмет (у њима предају махом учитељи), а у огромном броју школа стручњак за један предмет предаје по неколико предмета за које није стручњак. Имамо још у виду и то да се добар део старих професора сваке године пензионисе, па ћемо видети да не само да не постоји бојазан од неупослења, него се осећа прилична потреба за квалификованим наставницима.

Колико штете имамо од тога што нам у школама предају не квалификовани наставници није потребно много наглашавати. Довољно је то да из наших гимназија излазе недовољно писмени људи (лично познајем неколико

дипломираних студената књижевности који су се запослили у Београду као библиотекар, коректори и сл.), да у учитељским школама многе предмете предају учитељи итд. ~~... се поставља~~

Али постоји овде и друга страна питања. Наиме, поставља се питање: до када ће они људи који немају довољно стручне квалификације предавати по нашим средњим школама. У одређеним условима, (услед наглог проширења школске мреже они су били и корисни и неопходни), али данас њихово даље задржавање на овим дужностима постаје, ако се тако може рећи, кочница нашег развоја на просветном плану. Многи од њих на недовољно писменим остају на својим дужностима,

Tri „devojke“ ...

Tri devojke, veoma sumnjivog izgleda, češće su ulazile u studentski dom »14 decembar«. Dolazile su u posetu Ivanović Jakši i Vuksanović Božidaru, studentima prava, stana-rima ovoga studentskog doma. Posete su dozvoljene, i površnom posmatraču tu ne izgleda ništa čudno.

Ali, jednom je upravnik doma uporno tražio da ga puste u Ivanovićevu i Vuksanovićevu sobu. Sa spoljašne strane zaključanih vrata pisalo je: »Radnja radi«. Kada su ga pustili unutra, jedna od »devojaka« ležala je u krevetu. A gde su ostale?

Ispod kreveta virio je krajičak zimskog kaputa. Kada je upravnik povukao kaput, u njemu je »uvijena a neobučena, bila druga. Kasnije se ispostavilo da je treća bila zaključana u ormanu.

Da bi društvo bilo potpuno, tu je bio i treći muškarac koji nije stanar Studentskog doma.

Te »devojke« su pet dana spavale u ovom domu. Odmah po izveštaju uprave doma, organi kriminalističke uprave su ih odvel i (kasnije kada su ih pustili, one su se opet vratile u Studentski dom valjda u nadi da će ih opet neko primiti!!!).

Дипломирали су

На Ветеринарском факултету: Болић Драгољуб, Јовановић Боривоје, Бековић Бранислав, Путник Миливоје, Прокић Љубодраг и Нечев Трајко.

На Фармацеутском факултету: Васић Оливера, Мирић Милан, Ускоковић Вукосава, Стефановић Соња, Марковић Олга и Петровић Ненад.

На Електротехничком факултету: Тривунац Јока, Кемира Соко, Керњак Никола и Вундрапек Виљем.

На Самосталном саобраћајном одељку ТВШ: Раковић, Хрељач и Бенчић.

Epilog: Ivanović Jakša i Vuksanović Božidar izbačeni su iz Studentskog doma »14 decembar«. A da li je to dovoljno? Oni su studenti Pravnog fakulteta ... N.

Ispravka

Molimo vas da u vezi članka »Sveti Nikola i diplomiranje«, objavljenog u vašem listu od 30 decembra 1953 godine objavite sledeću ispravku:

Razgovor koji je vođen između drugova profesora Rakočevića i Dimitrijevića i drugarice Velimirov Miladinke je tačan, mada je tekao kroz šalu. Nije tačan navod da je diplomski rad drugarice Velimirov Miladinke otkazan zbog slave, jer isti nije bio otkazan za taj dan.

Odbor USGT

Povodom ispravke: materijal za pomenuti članak dala je drugarica Miladinke Velimirov, saradniku »Studenta« pred članovima Odbora Udruženja studenata građevinske tehnike sa potpunim, doslovnim dijalogom koji je iznet u članku. Kasnije je na to reagovao profesor Rakočević i ustanovljeno je da je dijalog u članku tačan, ali je navodno vođen u šali, a da ne odgovara istini činjenica da je diplomski rad otkazan zbog slave. Profesor Rakočević je tada rekao da je takav razgovor vođen radi oslobađanja od straha Miladinke Velimirov pred diplomski ispit. Ističati pitanja »Koje ste vi vere«, »Zar može Srbin biti bez slave i vere«, »I ja imam decu i ona su mlada, ali ipak poštuju svoju slavu i slave«. »Zašto ste tako brzo otpali od vere« makar i u obliku šale, da ovog puta u komentarisanoj ne idemo dalje, govori dovoljno jasno o stavovima profesora Rakočevića i Dimitrijevića. Smatramo da nije bilo nikakve stvarne potrebe da se ispravka na taj članak i pri takvom stanju činjenica daje od strane Odbora udruženja Saveza studenata građevinske tehnike.

Redakcija »Studenta«

U ime redakcije

Pre neki dan drug Radmanović student prava, telefonirao je redakciji: »Ja sam, u ime vaše redakcije, danas bio na Arhitektonskom fakultetu i intervenisao kod sekretara fakulteta da neki studenti dobiju potpis od profesora matematike. Mislio sam da nije ispravno što im nije dao potpis i rekao sam, ako se to ne ispravi da ću pisati u »Studentu«, pošto sam ja član redakcije.«

Iznenadeno sam upitao: »Pa kako ti da interveniš kao u ime redakcije kad nisi njen član?«

Na ovo mi je promrsio da se radi o nekim njegovim poznanicima, kako je nepravilno što nisu dobili potpis i sl. Na kraju je dodao: »Javio sam vam se da znate, pa ako vas nazove sekretar Arhitektonskog fakulteta, vi mu recite da sam član redakcije i da ste me poslali da se to reši.«

Pokušao sam da mu objasnim da u redakciji postoji izvestan red, da ni redakcija nema prava da interveniš kod nastavnika da učine ovo ili ono, a pogotovo neko van redakcije...

Posle smo nazvali sekretara Arhitektonskog fakulteta i izvinili se, iako nismo za to krivi, a on je obećao da će drugi put tražiti redakcisku legitimaciju.

M. D.

levi rakurs

„ИТАЛИЈА 1952“

Љубљански студент - аутор најбољег аматерског филма

Када је дошао на пријемни испит, Боштјан Хладник студент Академије за позоришну уметност у Љубљани, приказао је комисији свој 8мм филм „Девојке у горама“ и био је примљен. Школовање на Академији није ометало скромног буџастиг младића у његовом путу на знањима потребним будућем филмском раднику која се стижу једино уз маказе и ацетон, наравно поред Пудовкина и Ајзенштајна. Путовање на фестивал аматерског филма у Салерно са својим филмом „Девојке у горама“ користио је да визуелно региструје својом „осмицом“ савремену Италију. Но, снимљени филм није би осам резултат снимања, као што је то код многих аматера који се задовоље са пар убачених наслова: „Онда смо наставили путовање за...“ и текстом „крај“, и то своје дело сматрају филмом.

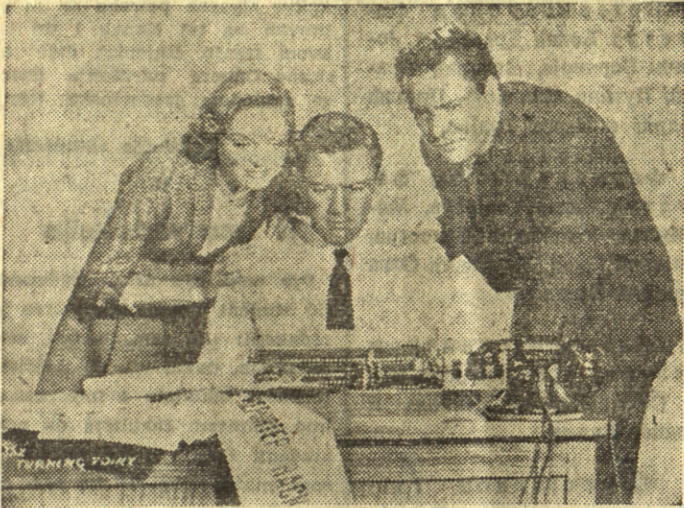
Маказе и ацетон. И филм „Италија 1952“ није имао конкуренције на фестивалу Југословенског аматерског филма почетком овог месеца у Љубљани.

Слике прати текст са магнетофонске траке који рецитије аутор. Филм почиње панорамом чувених ватиканских вртова. Дивни водоскоци прскају млазеве и човеку се чини да ће бити учесник лепе бедекерске шетње по Италији, да текст не наговештава истину која се још скрива под зеленилом шимшира и иза обесних водоскока: „Дођите у Италију, у тај рај на земљи, криче туристичке плакате!“ Затим: Италија која суши веш преко улица, Италија која се изира на рушевинама и по тротоару, Италија која нуди бокове богатом странцу не из авантуре већ због глади, глас аутора нас без потребе потсећа: сећате ли се филма „Шуша“? док нас камера поново враћа чаробним вртovima Ватикана, храмовима хришћанским и папи Пачелију. Оригинале снимке Боштјан је допунио фотографијама којима је кретање камере дало динамику.

Слободним стваралачким поступком, иницијативни редитељ све слободније и поетскије води гледаоце. Сликама беде, ватиканским парковима, порнографским сликама у крупном плану, кипом Слободе, Хладник гради драстичку филмску метафору — то је ваша слобода! Онда све почиње да се љуља — с лева на десно, израчица на омоту журнала, кип Слободе и порнографске слике и коначно — папа, ритмично кретање чистим филмским језиком ствара утисак: папа све оно аминује, он кади...

Видели смо неореалистичку Италију. Не ону о којој криче туристичке плакате. Затамњење. Из мрака диже се крик: Помоћи!... Помоћи!...

Мак

„Морава“ филм приказује ПРЕКРЕТНИЦА

Овај филм Виљема Дитерлеа спада у оне ретке америчке криминалне филмове који могу да стану поред „Дунгле на асфалту“ по томе што су не само филм на криминалну тему, већ и филм који осветљава одређене социјалне односе.

У градићу, у коме влада страх од свемоћне гангстерске групе која је у рукама многа капитала, долази државна комисија да испита стање. Редитељ филма а и пријатељ називног шефа те комисије, новинар Мекибен (Виљем Холден) помажу нам да видимо више од онога што може да види обична сенатска комисија. Изванредно раширени типичи организационог гангстеризма, чужани су пратили, односно,

саставни су део демократије САД, али је врло редак филм који то јасно и недвосмислено каже као што је са овим случај. Иако можда није фер критиковати некога на основу онога што он сам каже о себи, ми то ипак чинимо, јер он ни овога пута није ишао сасвим до краја. Јер, нисмо уверени да је јеврејски поглавник нос бездушног митва-ра, финансијера тајних коцкарница и шефа гангстерске банде, случајан, и да не значи вентил и кажипрст: међу часним пословним људима овакви су изузетак.

Филм је до краја узбудљив и напет иако већ испочетка знамо ко је ко (али не знамо ко ће кога!).

Д. М.

»ВЕЗ И ПОКРЕТ«

Данас креће за Анкару фолклор Југославије — КУД „Бранка Крсмановић“. Двадесет и четири девојке и младића и Даница Обренић к. г.

Предухитрили смо полазак и пошли до просторија да сазнамо нешто о онима који ће тамо значити Југославију, тридесет мину-та у фестивалском програму.

Велика је радост била у „Крсмановићу“ после победе на изборном такмичењу студената Љубљане, Загреба и Београда. Они ће исплести везове на далеким даскама. Припреме су сазреле и резултати су једри:

Видеће Анкара блиске ствари: носталгичне кретње, атактички старе, стишани амалгам вечите опрезе и радости живота — Комитско, Врањанско оро, Галичко тешкото које има нечег од „Карагоса“ — игара силуета наших пријатеља преко Босфора. И то ће повезивање народне музике са поетским претставама утонулим у покрет, са хармониским средствима боја на појасу и јелеку бити близак језик пријатељства две младе нације.

Сви ових игара, носе им и још циклусе Шумадинки. Упознавање не значи само брво преко заједничких етно-додира, него и забаву непознатог а то је за Турке и Грке сплет Буњевки.

У успесима „Бранка Крсмановића“ врло се добро изгледа спојено декоративни и каткада гротескни наш мелос са симболистичким, суптилним схватањима покрета класичног балета. Тај фолклор је ритмички оплемењен.

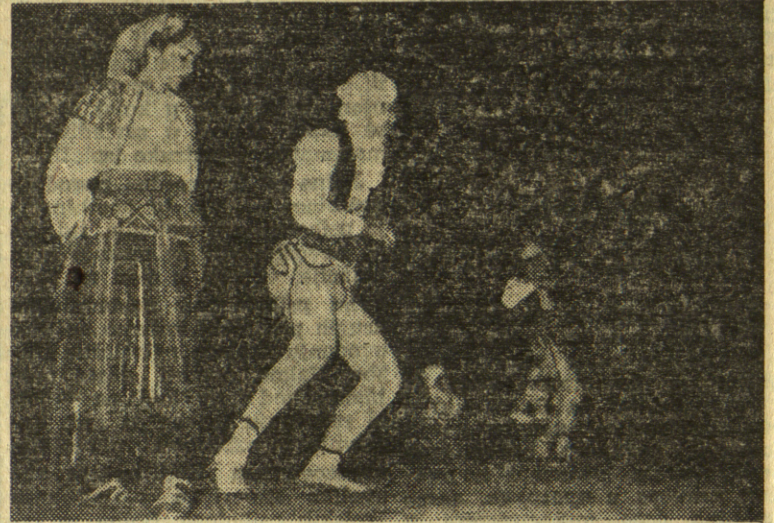
Не само фестивал

Програм трупе испуњавају: четири концерта у Цариграду и три

у Солуну. Магистралом Марица — Вардар долазе у Скопље и ту дају концерт. Значи, намера да врше неколико мисија у исти мах.

И пошто смо избором и досадашњим успесима оживели уверење да смо послали зајиста најбоље, остаје нам да им пожелимо: срећно!

Д. Ђ. КАВРАН

„Комитско“ у извођењу „Бранка Крсмановића“

ПЕТАР ГАРИН: МАЛО ПАРОДИЈЕ

О самовању неутешном и бледом

Она је отишла. Низ моје лице иде суза. Ја знам и видим. То је суза. Али она је нешто рекла. Не. Суза је нешто рекла. Ипак то нешто рекао сам ја. Улазим тамо. Чека ме лубеница. Не. То је моја глава. То није лубеница већ глава. Ја мислим моја глава. Некад лубеница није била глава. Сада лубеница је глава. Глава увек хоће да је лубеница. Не. Лубеница је жељна да буде глава. Лубеница је у лавабоу. Не. Тамо је моја глава. Да ли је то истина. Глава се отима лавабоу. Лубеница клизи низ лавабо. Ох, моја глава се оклизнула. Можда је престала да буде лубеница. Можда Љубљана не воли лубенице. Зашто Љубљана не воли лубенице. У лето лубенице су лепе. Лавабоу је свеједно. Свеједно је да ли се купа глава или лубеница. Не. Лавабоу је жао нечега. Ја не знам шта то жали. Моју главу или лубеницу. Али моја је и лубеница.

Бора ЂОСИЋ (одломак)

Војничка јесен

Пред касарнама
рђају кестенови.
Каналом плови
ловина старих новина
с мшићем у калом.
Крути и глинених лица
иду регрути...
Дубравко ИВАНЧАН

ФЕСТИВАЛ БЕОГРАДСКИХ СТУДЕНАТА

Фестивал културно-уметничког рада београдских студената одржаће се од 10 априла до 10 маја. На свим факултетима почеле су припреме. Ових дана одржаће се и састанци на којима ће се саставити програм такмичења у оквиру појединих факултета или група секција.

UZ „KRUGOVE“ BR. 12

ПОЕЗИЈА I SMRT

Уз тридесетак песама младих хрватских поратних песника припо се, у B. Pavlovića наткривајућih својом систематизацијом. У жељи да утекне парафразирану песника о којима пише, B. Pavlović је изостаvio анализу основних расположења у младој лирици. Та су расположења у мноштво гоме пуне очекиваног аргумента и заиста о њима се и не може говорити без, ма нјевише, ustaljenih приказивачких норми.

Цитаоци се може дозволити да са скресаном радозналости пропрати јаћину и сполјавњања уметничке routine песника и lepote појединих стихова. Та је lepota понекад звучна, melodiska — а понекад lepota emocija које су најмање тајанствене и подложне сумњи. Ал широм отвара оци читачевог зapeв о мртвима и о смрти, и одласку у неповрат, о јесени и слому.

Не може се рећи да су све песме у овој руковети тако melanholično-simboličke природе, али оне ко

је јесу, dominiraju и каће се о читаоца. Одећ би наивно било тумачење таквих једносмерних расположења жељом да се закопа ногома што јаће и што тврдоглавије у наш svakodnevni животни pesак. То ипак није жеља да се дубоко освети и požиви живот, иако се не може порећи да је смрт истински контраст животу, njegov negativ, те да се контрастним изразом животност поезије добити само на снази. Ако се изустити рећ

smrt, samo као detalj у pesmi, zbog razvezanog stihа она ће и даље да се креће uglavnom сама, не зашавши баš далеко у sazvučје cele pesme или čak pesničkog dela piščevog. Nije samo govor о тој reči. Ponekad се detalj, stih бити толико impresivan сам за себе да се ишчезнати konkatencija pesme:

Sada nije čas да се sahrane mrtvi... или

И своје sjene pronose му njevito преко opasne crte између живота и смрти...

На ово се поставља питање — да ли је то у песника formalistička deklarativnost, busanje у prsa, узimanje на себе madioničarske маске? Да ли су то људи који певају јер држе у рукама коћнице времена и возила које срија пут вечности и ukoћености?

То су песме оних који су били деца на prelomu епоха и који су често са неизјављеним уживањем и zadovoljstvom ubijали у себи

nametane и nametnute im snove и zablude. То су људи код којих је postojala свест о mističном, bogobojažljivom рају. Ostalo је место povrh svesti, место где су pijavili nakanzi snovi vremena, namolovani roze-boјom, belom и zlatnom. Njih нема, али stanište njihovo lebdi, lebdi па makar било и penzionisano. Takva структура pesnika neminovno се dovesti до poricanja materijalnoga, dovešće до sumnje у svoјu novorođenčad

IMATI I NEMATI

Hari Morton u proleće, Hari Morton u jesen, Hari Morton u zimu, Hari Morton koji je gotov da ubije prijatelja samo zbog mogućnosti da ga ovaj, kad se napije, denuncira; koji davi Kineza; koji ima „sojones“ da krijumčari „sve što govori i sve što ne govori“; koji voli svoju ženu i kaže joj da je mlada i lepa a ona je to već odavno prestala da bude; Hari Morton, širokih ramena, jagodica, uskih kukova; Hari Morton — davolsko lice njegovo; Hari, muškarac, čovek, Hari Morton glupavo gine zato što to sjeđan nikada sam ne bi mogao da učini.

Pripovetka, bilo da je pripoveda siroči Al, bilo da je indiskretni upad u Harijevu svest, u Harijevo razmišljanje, u njegovo JA — hemingvejski brzo menja situacije, događaje, godišnja doba, postizujući nesvakidašnju unutrašnju dinamiku ličnog, psihološkog života, spoljnim efektima — spoljnom dinamikom.

Nisu li ta dva pojma kod Hemingveja isto? Postoji jedna sumnja (potpuno van subjektivnog rasuđivanja). Teško da bi Hari Morton, idol svoje žene, autora i čitaoca, podvrgnut realnoj analizi kritičara sa pogledima na knji-

ževnost starim nekoliko desetina godina, ostao uverljiva ličnost, ostao ličnost uopšte. Hemingvejev način pisanja bi bez malo mogao da se shvati kao put manjeg otpora u prikazivanju stvaranju, oživljavanju ličnosti na stranicama bele hartije bez značenja. Realista bi bio obavezan da opiše svaki drhtaj u doživljavanju svog junaka, morao bi da pronade verodostojne motive, impulse, koji bi do kraja bili opravdani i adekvatni rezultati onoga što postižu. U dugačkom lancu sitnica, dugačkom koliko i proces razmišljanja psihološki komplikovane ličnosti, u dugačkom lancu sitnica koje čine karakter čoveka, realista se, zbog konkretnosti materije koju obrađuje, tačnije zbog načina prilazjenja materiji koji je konkretan — stalno nalazi u opasnosti da jedna od karika dobro smišljenog lanca pukne, rušeći iluziju, jednu od najvarljivijih, iluziju koja pretenduje da deluje kao stvarnost, kao život, kao čovek.

Hemingvejev Hari Morton je, samo ljudska materija koja prolazi kroz događaje ponašajući se ovako ili onako. Na čitaocu ostaje da izvlači zaključke iz njegovih postupaka. Daleko lakši posao? Put manjeg otpora? Hari bi mogao da se protumači i kao okoreli zlikovac, grubljan, kome instinkti igraju ulogu svesti; Hari bi mogao da bude i čovek koji o svemu suviše zna da bi se držao sladunjavih romansijskih skrupula. Dovoljno je da se nijansa shvati ovako ili onako pa da se efekat iz osnove promeni.

Hemingvej piše za Amerikance o svemu sem o Americancima. Nije li to zbog toga što živeći u Americi nalazi da ljudi tamo ne mogu da budu idoli, a pišući za Amerikance zna da oni žele idole, zna da oni ne veruju u njihovo postojanje na čikaškim ulicama, i, što je najvažnije, da oni ne znaju da li idoli postoje u San Francisku, Španiji, Africi ili Italiji.

Ali ponavljam, ovakva razmišljanja su potpuno van subjektivnog doživljavanja čitaoca: Hari Morton je idol ne samo za njegovu ženu i za Hemingveja već i za svakog čiji idol može da bude snažan, muškarac, hrabar, sirov pomalo, ili, prefinjen na specijalan način (u duhu vremena), elem, muškarac-obavezni atribut onoga što za Hemingveja znači čovek.

Slobodan SELENIC

НАГРАДНИ КОНКУРС НА ФЕСТИВАЛУ

Универзитетски одбор Савеза студената под покровитељством Удружења композитора Србије расписао је наградни конкурс музичких радова. Право учествовања имају студенти и чланови Народне омладине.

Предвиђене су ове награде:

За веће камерно дело:

- I награда — 12.000 динара
- II награда — 8.000 „
- III награда — 6.000 „

За мање камерно дело или композицију за соло инструмент са пратњом:

- I награда — 10.000 динара
- II награда — 7.000 „
- III награда — 5.000 „

За хорску композицију:

- I награда — 10.000 динара
- II награда — 7.000 „
- III награда — 5.000 „

У обзир долазе само она дела која нису ни у ком облику јавно извођена. Радове ће прегледати жири одређен од стране Удружења композитора Србије. Партитуре ће по завршетку конкурса бити враћене. Радове послати до 24 априла, на адресу: Универзитетски одбор Савеза студената Београд, Балканска 4/III са назнаком „за музички конкурс“.

У оквиру студентског фестивала расписаће се такође и конкурси за стручне радове на сваком факултету посебно. Предвиђене су прва и друга награда.

LIRIKE

ZBIRKA MLADE POSLIJERATNE LIRIKE

da su bastardi, jer su im očevi mnogograni. M. S. Mader je najbliži ljudskom rešenju mučnih pitanja. On je samo racionalno sumnjičav i podvrgava sumnji materijalni svet, ali je pri tome emotivno, manje više uzdržan. Otuda njegova pesma „Razgovor stvara“ dobija ton verodostojnosti. I kada taj duh koji pokazuje toliko neverice, kaže: život je lijep — mora da mu se poveruje na reč. Po prvi put to nije traza.

Inače, vrlo često, bavije-nje elementarnim životnim pitanjima ne uspeva da se otkine od sablasne i promukle jeke zvona, crkvenih. N. Miličević će u takvoj pesmi dati mozaik integralnog izdisanja koje nije ni pesmističko već očajničko. Svet u pesmi svojom nematerijalnošću (a sveobuhvatan) upija sva ljudska pitanja, sažima ih u pitanje ni na nebu ni na zemlji — pitanje života i smrti. Dobija se utisak usiljenog zaborava i gonje

nja sa jednom te istom spiralom, nerazvezivom i nerastegljivom — gde je granica života? Ova je pesma svojom eteričnošću kolosalna sublimacija svakidašnjice i može dati zadovoljenje pesniku, ali samo svojom unutrašnjom samodovoljnošću a ne i da vanjem odgovora na muškar nešto izvan sebe. Pesnik je dobio neko živežno rešenje jer je napisao pesmu koju može da ljulja u

kolevci svojih snova. To su snovi u snovima.

★

Pomenuli smo u nekoliko reči lepotu ponekih stihova ove zbirke. Ponekad će ta lepota da se izrazi čak i u eksperimentalnom stihu L. Slamniga. Moraćemo se setiti da smo čitajući Lalića stajali pred idiličnom slikom sa usamljenim putnikom. I najlepše je u toj idili bila voda. A poznato je da i najidiličniji pejzaž sa najsladom kolibicom i najmekšim dimom koji se cedi iz nje — neće biti idiličan bez vode, misteriozne, obojene. To o lepoti idiličnih i jesenjih slika. Očigledno je da pesnici savršeno znaju sve o idili, jeseni i sanjama. Ali, bilo grubo ili ne, ne mogu da se uzdržim i da u stilu Svetozara Markovića ne primetim da sam se kao dečak, stojeći pred idiličnim slikama, uvek pitao: kuda ide onaj čovek, (osamljeni putnik), put onih večernjih oblaka gde će prenoćiti, i šta će ako počne pljusak? A bla-

gi sentimentalni nagoveštaj jeseni će uvek najsilnije delovati na čoveka ko me cure cipele.

★

Na jedno pitanje sam dužan da odgovorim: zašto ne pišem o osnovnim problemima ljudskim ako već pišem o problematiki pesama? Zašto pišem tako uopšteno o životu ili ne, u pesmama? Valjda zato, što je čovekov prvi zadatak da živi. R. POPOV

sa studentskih galerija

„ВИШЊИК“ И ПРОБЛЕМ СТИЛА

Прво што редитељ има да недвосмислено реши кад се лати Чеховљевог „Вишњика“ — то је специфично питање хумора ове комедије, којој је толико пута теоријом или режијом оспорено право да буде комедија. Спор датира још са руске премијере усред Русије, још из МХАТ-а 1904 Станиславског и Немирович-Данченка, личних пријатеља Чехова, познавалаца Русије који и поред тога нису могли да задовоље Чехова тиме што би дали оно што је Чехов замислио комедију и поред свих ауторових упозорења да „трагедија“ Рањевске не само да је комедија, него шта више водвиљ.

Без обзира што хумор Чехова у „Вишњику“ није хумор Антоше Чехонте, ипак се све до ове лабудове песме читавим Чеховљевином опусом провлачи континуитет специфичног хумора и стална нит смећа над тривијалностима у животу којих се Чехов грози, а какав води готово цела Русија. Од тога постаје човеку тешко, осећа да треба ту нешто мењати, мада остаје још увек велико питање како.

Чехову је нарочито смешно на његов начин, са његовим ниским прагом осетљивости за комично, кад људи од својих тривијалности мисле да су то велике трагедије. А тада се то збиља може назвати и водвиљским, ма колико је у случају Рањевске из „Вишњика“ било трагично у животу играти водвиљ, а мислити да је то трагедија.

То је суштина хуморизма у „Вишњику“. Редитељ Мирослав Беловић показује својом претставом да је схватио зашто се Чехов смеје, заправо зашто се треба смејати његовим јунацима. То је оно опште решење којим зрачи претстава и које се прецизно емотивно понесе са претставе без обзира да ли га гледалац уме формулисати. Али конкретни исткати ову претставу са таквом тезом, далеко је сложеније, него што је на почетку рада формулисан, јер без манифестовања ње и заправо нема. Тиме читав проблем постаје далеко комплекснији.

Најпре треба сценским језиком изразити некопромишно ироничан став према том племству за које не треба више „вишњик“ да цвета, јер они не могу да доживе његову лепоту, али са дубоким чеховљевином смислом, тако да их човек може, пожалити што више не умеју ни да плачу искрено. Беловић то на пример постиже таквим средствима, као што је онај шамар који добије сентиментални гледалац кад се растужи над плитком тугом Рањевске на балу када се нешто исповеда, а онда почне неки иронични аплауз иза сцене, и то на балу који је симболично заказан у рђав час. Затим је проблем да смех на таквим сценама не наруши лирску ноту око вишњика кога ипак у овом комаду неко уме да воли тако лирски као Ања. Па онда читава та атмосфера треба да се створи у односима таквих ликова и њихових речи иза којих теку „подводне струје“ смисла. То је онај познати проблем под-текста, реч која је и поникла баш на Чеховљевином драму у МХАТ-у да обележи чињеницу да та лица далеко више говоре него што то кажу њихове свакидашње речи. И најзад, редитељева режија „Вишњика“ значи све то обезбедити и повући се на време да се тај редитељ нигде не види на сцени, јер и то је теорија о улози редитеља поникла на Чехову у крилу тог истог позоршта.

Из педесетогодишње перспективе, сви ови проблеми који су били постављени на руској премијери, морају да добију и савременије решење. И тако док је 1904 претстава морала бити више водвиљ но драма, данас када нас не боли бол тек преовладаног феудализма, судбина Рањевске може примити драмске акценте, ма колико они били и остали брљавици. Претстава одише лириком слутње у будућој љубави према отаџбини, али не у стилу мистичне љубави „маћушке Рус“, већ као љубав према свом врту. Тиме претстава и губи местимично од руске атмосфере.

Изразити све богатство под-текста, био је задатак глумца и он је савладан код различитих глумаца размерно њиховим способностима и диспозицијама. Ова осетљива драма сва је у сталном одржавању равнотеже између драмског и комичног. Тај напор да се одржи стил претставе, превлада као напор, рађа уметничким плодом; а кад је видљив напор нарушава складност. Ту складност нарушава и сваки недоосећани тренутак глумца. Као што се код Чехова види сваки велики глумачки тренутак, тако и сваки најмањи пад. Општи је утисак да је претстава добра, а да још мало треба па да све то просвета. Отприлике онај исти утисак, као што се осећао ансамбл МХАТ-а после своје премијере. Може се још. Чехов је увек у свему пасивно позивао на акцију.

Јован ТИРИЛОВ

Ове недеље

ПРОГРАМ ДРУШТВЕНОГ КЛУБА ТВИШ

- Четвртак, 25-II Увођење у математику, проф. Вујакија
- Петак, 26-II Дискусија о теми: Слобода и демократија у социјализму
- Уторак, 2-III Нема одмора за господина бога — филм
- Среда, 3-III Концерт музике са плоча

ОТПОЧЕО ЛЕТЊИ СЕМЕСТАР

Анкета о уметничкој култури и факултетском образовању студената међу културним радницима и универзитетским особљем. — Воде Ал. Д. Михаиловић и К. Димитријевић.

У нашим индексима о-кренута је још једна страница: уписан је још један нов, летњи семестар, школске 1953/54 год. Пречага ближе врху. Корак даље ка изграђености младог човека. Ка циљу.

Треба прикупити нову снагу. Једномесечни распуст нас је окрепио. Можда и уморио, тек ипак смо потом предахнули. И

пред ново рођење свим плућима удахнимо свеж ваздух..

Скупимо нове идеје да подухват буде успешнији. Раније нас много шта није задовољило. Покаткад, били смо незадовољни сами собом. Па било да подигнемо свој глас, или ћутке затресемо главом, решили смо да недостатке надокнадимо, да празнине отклонимо. Како? Најпре, треба се сусре-

сти, разговарати са људима који желе да нам помогну — којима је исто јасно да много шта неваља, да би, најближе, могло бити боље. Размислити о томе. Смислити, и извршити, ако не и превазићи. Превазићи у новом, летњем семестру... Свакако извршити!

А најпре чути њих: културне раднике и особље нашег Универзитета.

Хоћемо да вам помогнемо

МАРКО ЧЕЛБОНОВИЋ, академски сликар и члан управе Савеза ликовних уметника Југославије запазио је да на изложбе долази релативно мали број студената. То га забрињава:

„Ја просто не знам — вели — будућност уметности зависи од тога како ће нови нараштај гледати на њу. Међутим, код студената постоји интерес чисто професионалан; код музеалаца. А остали? Уметник предлаже акцију повезаности студената историје уметности и ликовне академије са свим осталима, апелује на њих да утичу на своје колеге.

— То није специјалност, то је културна потреба; нема човека комплетно образованог који се не интересује за уметност. То је и за нас потребно, а и за вас, младе. Иначе вам се затва-

рају видичи, велики део унутрашњег живота. А уметности су потребне да човек живи.

И онда нас је он упитао како ствари стоје на факултетима. Речено му је да се студенти интересују разним струјањима, али без дубоког познавања. Било му је драго и разумљиво, али се прибојава наличја ме даље: да се не оде у предрасудама о новом и надоласећем у чист снобизам. Када смо затражили подршку Савеза у спровођењу „Студентове анкете за зближење уметности и пу-

блике, он је указао на један недостатак:

— Уметници не воле (и не знају) добро да говоре о уметности, а они који говоре... нису активни на уметничком пољу!

А када му је узвраћено да смо жељни предавача, жељни репродукција и тумачења тих репродукција, био је вољан да пружи и своју подршку и да ангажује друге уметнике и закључио:

— Ми можемо и хоћемо да вас потпомогнемо... Само ако сами желите и осећате потребу.

Књижевна култура је лаган процес и стрпљење

ДУШАН МАТИЋ, ректор Академије за Позоришну уметност и претседник Удружења књижевника Србије, умовљен да, говорећи о књижевном интересовању студената, као склопу опште духовне културе, између осталог, изјавио је током дужег разговора:

„Кад неко старији говори о младима, ради се о могућности једностране перспективе. Ја кад говорим, имам живи контакт, а извор ми је и оно што чујем, те се трудим да пронађем координатни систем проблема, а не да поредим како је било кад сам ја студирао или да једноставно одмахнем: студенти су студенти...“ са пометком „младост-лудост!“

Наша омладина, благодарећи филму, осећа више присуство света јер су комуникације, визуелне и интелектуалне, веће. Филм надмешта књижевност, али не на њен уштрб, већ у ње ну корист. Нарочито код омладине. Неки то називају површношћу, ја се не бих сложио с тиме. Код неких се због шареноликости сазнања јавља одсуство жеље за продубљивањем. Савременим, човека чини и универзалност и специјализација.

Култура је извесна интелектуална, естетска и морална дисциплина. Чак испрва није важно да ли је правилна: све се временом да осмисли. Књижевна култура је лаган процес и стрпљење. Литература је текст и треба читати. Брза теоретикања су јалова спотицања. Човек пред књигом је онај који од писца тражи не само што зна, већ и што не зна. Не грдим Ајнштајнову теорију релативитета, него себе што не знам те врајје формуле. Не грдим песника, него га упознајем.

Ја бих рекао да се код нас књижевност рђаво предаје (ала ће ме професори...), Сматрам погрешним да се о писцима ради по резимеима; један прочита и преда свима. Увести објашњења текстова! Важније је да студенти прочитају мањи број текстова, но да привидно пређу више. О-

туда површност и неразумљивост, неразумевање. У прилог личне културе, ко се до двадесете не заинтересује књижевношћу, напор на Универзитету је само накнада. Како студента привући писцу? Већ према приликама и срединама. То није тако једноставно!... Није једноставно!... Није!“

Циљ је доћи до правих питања

СТАНИСЛАВ БАЈИЋ, професор историје светског позоришта и светске драме на Академији за позоришну уметност, изнео је своја размишљања о театру и студентској публици:

„То вам је проблем опште образовања! Можда би код студената постојала једна могућност, која би допунила велику духовну празнину у погледу драмске културе: литература. Али позориште је нема, ни као теоретску подлогу, ни као популаризаторску надградњу. Београд са четири позоришне куће без свога часописа или листа! Све се своди на позоришне рубрике у штампани.

Кад је већ тако... Доћи, одржати предавања позвану студентима... — натернута дискусија, ван оквира теме или једва у додицају са њом. И? Него, треба водити дебате о актуелном: игра нов филм, изашла књига, постављен комад: Мирандолина, Вишњик! — тада сазвати људе. Да рамене знања, да стекну суд. Више таквих дискусија искристалишу питања. Прво позвати апсолвенте Академије, а тек онда позивати одговорне људе, да одговоре ва написана питања. Нека кажу да ли се студентско мишљење поклапа са

њиховим интенцијама. И рећи ће вам, будите уверени. У сваком случају, треба сузбити инертност, циљ вам је да се дође до правих питања, а тиме до тачних одговора.

При овим основним дискусијама треба узети у обзир и критику из штампе. А у штампани не можете имати мишљења. Моје је мишљење да је човек из публике већ у неку руку критичар. Гледалац даје задивљујуће судове још у самом фоатеху. Често нестучне, али и кад муж са женом,

Горући проблем сценарија

ПУРИША БОРЂЕВИЋ, филмски редитељ, осврнуо се на филм и студентску публику са више страна. „Играни филм, по њему, пружа естетско уживање, а културном уздизању студентата допринесе и документарни и научни филмови. Практично, студенти су најбоља публика. Могло би да се организује посебно приказивање филмова у салама, да се по факултетима организују филмске семинаре како би њихови члакови имали прилике и да посећују атеља у току снимања.

младић с девојком, у паузи проговори ето мишљења. У ходницима Академије жучно се полемисе. Све то скупите на позоришним састанцима. Питајте и тражите одговоре. Могу бити илустровани: редитељ ће довести глушца. Долазите на позоришне часове на Коларчевом универзитету уочи премијера, а предавања на Академији већ свако има права да слуша.

Или, како би било, спровести курс глуме. Пежије и драматургије по факултетима?...“

У нашем филмском животу горући је проблем сценарија. Па како студенти не могу одмах научити основне обрасце, јер их у суштини нема, најопштије ствари могу да савладају, да би евентуално и сами давали идеје и синопсисе, покушавали сами да пишу сценарио, а за то су свакако способни и вољни. Ако и јесу студенти тренутно инертни, ти клубови и секције побудиле би њихов општи интерес“.

Зла навика небављење спортом

ДР. ВОЈИН СМОДЛАКА, спортски лекар Државног института физкултуре говорио је о једној другој, заостављеној грани студентског живота — о физкултури. Рекао је:

„Неопходно би било да се да се наши студенти позабаве физкультуром јер она улази у план и програм општег човековог образовања. Нажалост, они немају ту навика, а тешко их је натерати.

Постоји интерес за спортске доживљаје, али и постоји зла навика не бављења спортом. Уосталом, навика страст је добар знак за активност.

У гимназијама настава физкултуре је обавезна. До душе, два часа недељно не представљају много. Као лекар могу да кажем да треба почети са телесним вежбама још око десет година. А после ката се дође у гимназију бити увек навикнут. Али нажалост у многим школама и на факултетима нема довољно услова: терена, сала, реквизита. Треба да се зато јави самоиницијатива, прикупљања средстава од стране Савеза студената и Универзитетских власти.

На ДИФ долазе студенти са великом матуром у интелектуалном погледу, али — ту др. Смодлака показује на мишицу. — без велике матуре у физичком одгоју. И кад интелектуално изучава високу школу само образовањем, као физкултурник, студент је почетник. Додуше дифовци имају прилике да науче и навикну самога себе на физкултуру, али зато остали студенти

све време скрхaju у шах, баве се аматерски техником, а спорт заостављају.

Зато би требало да Универзитетски одбор Савеза студената уложи материјална средства у подизање спортских објеката, справа и опрему и да ангажују квалификован персонал. Тако што има сваки универзитет у свету. Код нас је немогуће спровести то одједанпут, али постепено се може ипак много постићи. Универзитет је дужан да обезбеди све за наставу, пре свега учила, али исто тако и све за физкултуру: терене, сала, Кад зна зграду Универзитета никада не предвиди и простор, непосредно или даље од ње, на коме ће се одвијати утакмица и такмичења. Материјална средства студената понаособ треба да претекну и за одвајање једног дела у облику чланарине и улоге заједничке куповине реквизита. Спорт треба да буде обострана ствар и Универзитета и студентства. Државни институт физкултуре ради као стручна организација и вољан је, нема сумње, да пружи свој удео и да да подршку. Али за сада, нажалост, нема од ваше стране оног потребног замаха. Нема замаха!“

Имеђу осталих одговарају проф. Видо Латковић, шеф катедре Југословенских књижевности на Филозофском факултету, инж. Милан Злоговић, декан Архитектонског факултета Техничке велике школе, др. Јован Ловчевић, декан Правног факултета, Слободан Ристић, предавач хемије

У рубрици индекса, »Student« br. 1 од 6 јануара 1954 године под насловом »Наставници и студенти«, појавио се чланак о конференцији наставника и студената ветеринарског факултета потписан са Р. В. Ради необилности и нетачности писана износимо следеће:

На нашем факултету одржана је 30. XII. 1953 годне заједничка конференција наставника и студената по питању ревизије и израде новог плана и програма који су иначе у завршној фази. Томе је претходило, 28 децембра, дузи заједнички састанак стручне комисије студената и наставне комисије Факултetskог савета. На конференцији су, о значају и проблематичности стварања реалног плана и програма, говорили проф. доктор Илија Ђуричић, доцент др. Григоријевић и доцент др. Станић. У краћој дискусији наглашено је да су апсолвенти и студенти свих година посебно разматрали истакнут предлог да се апсолвентима smanji

питања на својим састанцима, да ли писмене примедбе стручној комисији и да се проширена стручна комисија у току месеца јануара детаљно проценити израђени нацрт плана и почетком фебруара, опет на заједничком састанку стручне комисије студената и наставне комисије Факултetskог савета, да ли дискутовати своје коначне примедбе на нацрт плана и програма, што је и учињено.

У produžetku исте конференције одржан је састанак наставника и апсолвентата, са циљем да се отклони нездрав однос појединих наставника према студентима и продуби још више сарадња студентске организације са наставницима, као и да се размотре актуелни проблеми на појединим клиникима.

Govoreno је о превеликом броју апсолвентата и о узроцима који су довели до тога, посматрајући то кроз свих година посебно разматрали истакнут предлог да се апсолвентима smanji

Наставници — студенти

Одговор Удружења студената ветерине

наставни план и програм. Дат је рок при одбијању са испита од два месеца на петнаест, односно на месец дана. Дискусија је нарочито била жива и заоштrena при расправљању о стању на предметима: хирургји, биологији, гажења домаћих животиња, ветеринарској хигијени и породилјству и полном животу домаћих животиња.

Удружење студената оценило је тај састанак корисним, иако по из-

лагану појединих наставника и студената, неспojливим за будућу сарадњу.

Medutim, писac поменутог чланка изнео је све то кратко, необилно, па donekle и нетачно. Дијалог са испита docenta др. Пућаца на ветеринарској хигијени и docenta др. Драче на породилјству, измишљени су и конструисани.

Удружење студената сматра да је тај чланак, у кривом светлу приказујући наш рад и сарадњу, уско сензационалистички, да није допринео лакшем отклањању проблема, него га, по нашем мишљењу само погоршао.

Наш факултет је међу првима изградио свој план, програм и режим, конструктивном сарадњом наставника и студената, стално их допуњавао, менјао и прилагодavao постојећим условима па и у будуће мисли на том важном а и осталим ви-

dovima нашег живота радити и међусобно сарађивати. Свакако то не значи да ми немamo никаквих проблема и теškoћа о којима треба писати, и за njih се и кроз нашу штампу борити. Али ако се то већ ради онда треба такав рад, са више озбиљности и истине, представити, а не као помешану писак.

Одбор Удружења студената ветеринарске медицине

Примедба редакције: Нapis: »Наставници — студенти« нашег сарадника Р. В. писан је, не као целокупан приказ конференције, него само као регистровање једног проблема разматраног на конференцији. И зато може да стоји зaмерка о извесним нетачностима у том смислу, а не о осталим питањима разматраним на тој конференцији.

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ
НИСУ УИГРАНЕ

„Приморје“, „Југ“ и „Младост“ у Београду?

АПК СПРЕМА СЕ
ЗА САВЕЗНУ ЛИГУ

Уколико се не фузионирате са „Југославијом“ и „Партизаном“ нећете добити никакве доприносе — кажу у Потсавезу

Академски пливачки клуб запао је изненада у озбиљну кризу. Унутрашње супротности и притисак споља (нарочито других клубова и Потсавеза) довели су опстанак клуба у питање.

У тако озбиљној ситуацији, управа АПК обратила се Спортском одбору УО ССЈ за помоћ. И добили су је.

Врбовање

Неоспорна је чињеница да су пливачи АПК данас без конкуренције у Србији и Београду. Велики број пливача (а имају их око 150) истовремено су и опасност за клуб као што је АПК. Он не може да пружи својим члановима ни честа гостовања у иностранству ни раскошне просторије. Зато није ни чудо што данас клуб формира по трећи пут ватерполо екипу. Прва је остала у Аустрији (бивши БПК) а друга је колективно прешла у „Партизан“ (!). Међутим управа је уверена да ће поново створити солидну екипу.

Перспективе и намере

200.000 динара су већ у каси. То је прва помоћ Спортског одбора УО ССЈ. Да се бар одржи базен, на кога су бацили око остали клубови.

— Дајте га нама, кажу, ми имамо средства да га издржавамо.

Али АПК има пливаче, спремени су да поднесу и жртве, само да се одржи базен. Поготову кад се налазе пред великим успехом: улазак у Савезну лигу није нереална перспектива. У том случају Београђани имаће прилике да виде најбоље пливачке клубове Савезне лиге.

Популаризација пливања

Иако једно пуњење базена кошта веома много, АПК води веома озбиљну политику омасовљења пливања. Клуб даје по веома ниској цени (300 дин.) термине факултетима и гимназијама, па и другим клубовима, јер правила клуба предвиђају такву делатност.

Такмичења и гостовања

Из разговора са другом Немачком Распором дознали смо и друге ствари: Клуб ће гостовати у Паризу са једном женском екипом да врате гостовања пливачицама „Расинга“. Поред тога предвиђено је првенство Београда, Србије и квалификације за улазак у Савезну лигу.

Иако моментано без сталне помоћи, овај клуб који се издржава само од својих објеката, смело улази у престојећа такмичења и нада се да ће на лето, кад добије дом на Сави, стати у ред најбољих клубова.

ВЕСТИ

СТРЕЉАЧКА дружина студената ТВШ и ове године је организовала тренинг гађања ваздушном пушком за студенте ТВШ. Тренинзи се изводе уторником и петком увече у соби 111 на ТВШ. Почетницима у гађању ваздушном пушком, инструктори Стрељачке дружине преносе основна знања из гађања.

Интересантно је да је Стрељачка дружина ТВШ ових дана добила и један ваздушни пиштољ.

Пошто је много оних који желе да гађају пиштољем, управа Удружења је одлучила да ваздушним пиштољем гађају само студенти који су постигли осамдесет кругова од сто могућих ваздушном пушком.

САЗНАЈЕМО да Управа СД „Техничара“ успоставља сарадњу са студентима технике Сарске области. Према досада постигнутим споразумима, сарадња би се састојала у извођењу заједничких спортских такмичења у Вуперталу и Београду у разним спортским гранама. Управа „Техничара“ је добила таблице спортских резултата студената технике — спортиста Сара.

СД „Младост“ врши припреме за гостовање у околини Београда. Са својом фудбалском, кошаркашком и одбојкашком екипом.

Данас одлазе за Анкару са групом југословенских студената припреманих за Балкански фестивал и наша кошаркашка и одбојкашка репрезентација. Припреме наших екипа нису изведене најбоље. Пут кошаркашка „Црвене звезде“ на италијанску ривијеру (Вијаређо) онемогућио је да репрезентативци — чланови овога клуба учествују у припремама студентске екипе. Одбојкаши студенти из Београда одржали су неколико тренинга. Међутим, неспоразумом кандидати из Загреба и Љубљане нису стигли на почетак припрема. Тако тренер наших одбојкаша Бата Марковић није могао да изведе припреме према замисли.

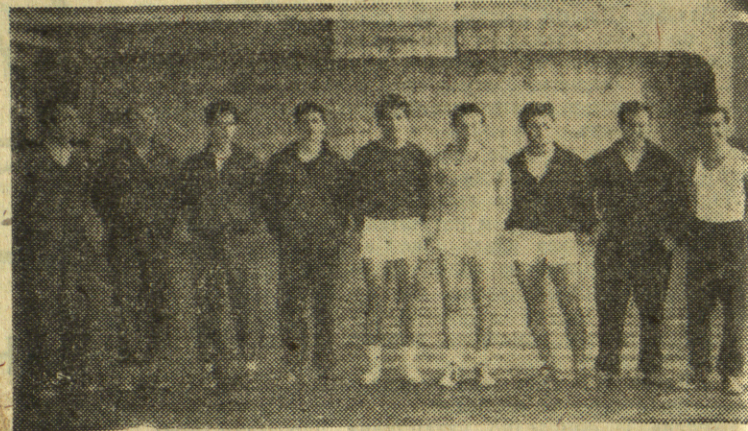
У Анкари ће нас репрезентивати одбојкаши:

Теравчевић — student IV године Saobraćajnog отсека TVŠ. одбојку игра од 1950 године. Ово му је први наступ за studentsku репрезентацију.

Зарковић — student III године MVŠ. одбојку игра шест година у „Зелезничару“ (Београд). За gradску репрезентацију Београда играо је четри пута, а јесенас у susretу Београд—Париз био је један од наших најбољих играча.

Димитријевић — student II године elektrotehнике. одбојкаш је „Зелезничара“ (Београд). Наступа први пут за studentsku репрезентацију.

Сеђиви — student IV године filozofije. одбојку игра од 1948 године за Maribor. Ове године преšавш у Београд због studija, пришао је „Црвеној звезди“.

Одбојкашка репрезентација пре тренинга

Ражић — student IV године mineralogije, члан „Црвене звезде“. одбојку игра од 1950 године. Ово му је други susret за репрезентацију.

Ђадрчевић — apsolvent elektrotehнике, одбојкаш „Зелезничара“ (Београд) већ шест година. Ово му је трећи пут да наступа за studentsku репрезентацију.

Стошић — apsolvent stomatologaje, одбојкаш већ седам година; сада је члан „Црвене звезде“, наступа други пут за studentsku репрезентацију.

Катић — apsolvent MVŠ (Загреб). Био је члан државне репрезентације. Ово му је први наступ за studentsku репрезентацију.

УЗДРЖЉИВ ТРЕНЕР

Обратили смо се тренеру кошаркашке екипе Алагићу са питањем о изгледима наших кошаркаша на Балканском фестивалу.

— Знам да већину кошаркаша државне репрезентације Грчке чине студенти. Они ће вероватно наступити и за студентску репрезентацију Грчке. Слична је ствар и са Турцима. Ми међутим, одлазимо за Анкару са ослабљеном екипом. Ја, према томе, нисам расположен да обећавам успех.

У Анкару путују: Гоцић, Андријашевић, Нешић, Кристачић, Павасовић, Ђурчић, Димитријевић, Милетић.

Из историје
СПОРТА ВУДРОФ
побеђује Дучеовог аса

Џо Луис је победио хитлеровску пропагандну звезду Макса Шмеллинга. Џон Вудроф прегазео је италијанску империјалну наду Ланција

На Олимпијади 1936 године победник на 800 м. био је црни бруцош Џон Вудроф. Често се људи чуде његовом ондашњем резул-

тату: 152,9. Имао сам прилике да чујем и потсмехе на рачун резултата. Али резултат овде не казује, ама баш ништа. Вудрофова атлетска каријера трајала је тек два месеца. Трчао је седећи башајући се на све стране. Искуства није имао. Није био вичан гурању лактовима и пробијању на чело. Тренер је дивно замислио ствар: повешће одмах са старта и неће имати шта да тактизира. Неће бити блокиран. Унат овом лепом плану, Вудроф се нашао негде на релу. Јер требало је бити лукав да се пробије и на чело трке после старта. Са свих страна био је опкољен тркачима. Пролази већ цео круг. Иако је дотада показао савршено отсуство свакога тактичког смисла, у њему се родила идеја која му је донела златну медаљу али и скроман резултат у секундама. Вудроф је — стао. И све је било решено. Колумбово је тркачке тактике. Био је слободан. Нико га више није гурао, али је био и надмоћно последњи. Сада је могао да са стране обиђе целу груп. Није прошло ни сто метара, а Вудроф је већ водио трку. Но, док се он на чело одмарао, прешао га је Едвардс док га је Ланци блоkirао с бока. Повоно се црни бруцош нашао у „депу“. Тада му је неизмерно помогло његово личико искуство свакога техничког смисла. Он је једноставно, (и дословно); и скочио из блокиране позиције. После дивовског скока појурио је ка циљу и побегао пет метара. Тога тренутка осетио је умор, победио је Ланција за два метра предности. И то пред престолонаследником Умбертом. Са-

Марио Ланци. Италијански рекордер који је уторно зезао да обори светски рекорд. Поражен од Витфилда — плакао је. Компензирао се збарањем светског рекорда на 600 м. (?). Та дистанца се нигде и никада у белом свету и није трчала. Тако је ликторска империја стекла светску превласт. Бар ту.

мо је тркач који поседује изванредну форму и који је апсолутно тркачки ланк могао у финалу олимпијске трке на 800 м. да употреби тактички потез достојан неког средњошколског такмичења. Није забавља Вудроф био — бруцош. Највеће изненађење и напредак у овој дисциплини, а сноси трчања на средње пруге претстављали су Вудроф (19 г.), Мереди (18 г.) и Пилгрим, 19 (19 г.). Према томе садашњи стагнацију на 800 м. могу пореметити само млади тркачи.

Р. П.

СА ОСАМ ПЕТОКРАКИХ
НА ГРУДИМА

Ко дође у радну собу секретара Фудбалског клуба „Црвена звезда“ одмах ће, као магнетом приву- чен, прићи витрини са спортским трофејима. Безброј пехара и заста- вица свих клубова овога спортског друштва говоре о великим победа- ма његовим у земљи и иностранству. Сада су у центру пажње трофеји са афричке турнеје. Албум — поклон наших исељеника из Каира, заста- внице, значке, пехари... Мали музеј успомена.

Разговарам са секретаром о студентима, активним спортистима „Црвене звезде“. Секретар набраја. Све позната имена: Веселиновић, Бајић, Станковић, Митић... За-

тим млађи — Костић, Нешовић, Стојановић, Милић, Миљанић, Жупац, Станић... Секретар је одједном застао зачућен.

— Чекајте, нисам се надао да их има толико; преко двадесет у првом и другом тиму!

Финале интернационалног одбојкашког Купа у част Дана ЈНА. Одбојкашка екипа Звезде заузела је друго место. Изгубила је са 3:1 у сетовима. Трећи пораз у току 1953 године. На крају ње.

Звездини одбојкаши су 1951 године освојили првенство ФНРЈ. Иако у току две следеће године не освајају првенство државе, достижу својста

врхунац и спадају међу најбоље екипе у држави. Екипу чине скоро искључиво студенти, поред неколико средњошколских.

Њихов просек на факултету је добар. Четворица од њих се налазе пред дипломским — Стојимировић и Маљдарић на Грађевинском, Ружић на Природно-математичком и Шеђиви на Филозофском.

Иако је зима кошаркашка можете увек наћи на њиховим теренима на Малом Калемегдану. Наравно, не са лоптом у руци, већ у просторијама клупске куће окупљене око шаховске табле неког играча који књигу успоме-

на. Њихови резултати су опште познати. Чланови мушке екипе носе на грудима осам петокраких звезда. Девојке шест. Њима се придружује и подмладак. Број играча и играчица које даје кошаркашки клуб Звезде за државну репрезентацију, податак је за себе. Већи је — понекад и вештрукно — од броја свих осталих кошаркаша репрезентативаца... А они су скоро сви студенти.

А о осталим клубовима Звезде? Секретар о њима није имао података. Знао је само да и у њима преовлађују студенти.

Мима РИСТИЋ